

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

MISKOLCI JÁRÁSI HIVATALA

Ügyiratszám: BO-08/KT/00637-7/2019.

Ügyintéző: Tamás Viktor
dr. Barcsák Barbara

Tárgy: Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
(Budapest) részére sziklamászó tevékenység
végzésének, valamint fokozottan védett
területre történő belépés engedélyezése

Hiv. szám:

Ügyintézőjük:

Melléklet:

HATÁROZAT

- I. A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat (1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.; KÜJ: 101362656) részére az alábbi sziklaképződményeken a sziklamászási sporttevékenység gyakorlását, valamint a helyszínek megközelítése céljából a fokozottan védett természeti területekre történő belépést természetvédelmi szempontból

engedélyezem.

Mászható sziklaképződmények:

Sziklaképződmény neve	Közigazgatási határ	EOV koordináta	Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság
Dédesi Kis-vár	Mályinka	X: 756 385, Y: 310 655	Bükk NPI
Hámori Szurdok-szikla	Miskolc	X: 768 250, Y: 308 210	Bükk NPI
Fehér-kő	Miskolc	X: 767 670, Y: 307 020	Bükk NPI
Köpös-kő	Miskolc	X: 761 450, Y: 309 670	Bükk NPI
Örvény-kő	Varbó	X: 760 960, Y: 310 700	Bükk NPI
Sólyom-bérc	Háromhuta	X: 824 520, Y: 342 075	Aggteleki NPI
Sólyom-kő	Fony	X: 818 100, Y: 346 155	Aggteleki NPI

II. Előírások:

Általános előírások:

- A meglévő és az 1997-es Magyarország Szikláin c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő kiépített mászóutakon kívül további utak létesítése tilos.
- A sziklafalak – a Hámori Szurdok-szikla Kis Falának 25. számú, és Nagy Falának 42. számú útjai kivételével, melyeken dry-tooling típusú sziklamászás folytatható – kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben és kézzel mászhatóak.

- A sziklamászás során a falakon, vagy azok 10 m-es körzetében lévő sziklagyepekre a kimászás, illetve az azokon történő közlekedés tilos.
- A sziklamászás során a növényzetet, illetve a sziklaformációt maximálisan kímélő módszert kell alkalmazni. A megfelelő módszer kiválasztása érdekében előzetesen egyeztetni kell a Nemzeti Park Igazgatóságokkal [a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) részéről Bartha Attila területfelügyelő, tel.: 30/239-7344, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban ANPI) részéről tel.: 48/506-000]. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni.
- A sziklafalakon újabb falfelületek növényzettől való megtisztítása még a mászásra engedélyezett falakon is tilos.
- **Illegális sziklamászó tevékenység, illetve a kihelyezett sziklamászással kapcsolatos információs táblák rongálásának észlelése esetén, valamint amennyiben engedélyes az engedélyezett sziklaalakzatokon veszélyeztetett természetvédelmi érték – elsősorban védett, fokozottan védett madárfaj – megjelenését, idegen szerkezet beépítését, mászóút-felújítást észlel, a mászótevékenységet haladéktalanul fel kell függesztenie, és lehetőség szerint azonnal, illetve az észlelést vagy a tudomásra jutást követő 3 napon belül, írásban is értesítenie kell a BNPI kapcsolattartóját, az ANPI-t és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályt (a továbbiakban: Főosztály).**
- A mászást úgy kell folytatni, hogy annak befejezését követően a területen hulladék ne maradjon.
- A rendezvényeket és a 10 fő feletti csoportok jelenlétét a Nemzeti Park Igazgatóságoknak legalább két héttel korábban be kell jelenteni.
- **A fokozottan védett és védett területeken táborozni, sátorozni vagy bivakolni tilos!** Táborozni a kijelölt táborhelyeken lehet (pl. Bán-völgyi táborban).
- Tilos a sziklák közelében és a sziklagyepen tüzet gyújtani. Minden más helyszínen a tűzrakásra vonatkozó általános szabályokat kell betartani.
- Tilos a mászóutak kifestése nagy, feltűnő betűkkel, jelekkel.
- Jelen engedély kizárólag a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tagjait jogosítja fenti helyszíneken sziklamászásra.
- A tagok a sziklamászás során kötelesek érvényes, fennálló tagsági viszonyukat igazoló igazolványukat maguknál tartani, s azt a Természetvédelmi Őrszolgálat felszólítására bemutatni.
- Az engedélyezett sziklákon a növényzet kímélése érdekében ki kell alakítani a közvetlen visszamászás kizárólagos lehetőségét. A visszamászásnál használt konzolok számát, megjelenését, elhelyezését egyeztetni kell a Nemzeti Park Igazgatóságokkal.
- Az engedélyes amennyiben sziklamászó út felújítását tervezi, a felújítás megkezdése előtt legalább 1 hónappal köteles a Nemzeti Park Igazgatóságokkal előzetesen egyeztetni. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni.
- A biztosítópontok kiépítése során - a biztonsági szempontokon túl - a tájesztétikai szempontokat is figyelembe kell venni. A mászóutak kiépítése, biztosítása során természetkímélő és balesetmentességet garantáló, hosszú távon felújítást nem igénylő megoldásokat kell választani, mellyel kapcsolatban konzultálni szükséges a Nemzeti Park Igazgatóságokkal.
- A sziklaképződmények környékén a szemét összeszedését, és eltávolítását az engedélyesnek meg kell oldania. Ezen tevékenységhez a BNPI felajánlotta segítségét.
- **Az éves tevékenység tapasztalatairól tárgyévet követő év február 1-ig írásos beszámolót kell küldeni a BNPI, az ANPI és a Főosztály részére.**
- Sziklamászó tevékenységben mindenki csak saját felelősségére vehet részt.

Helyszín-specifikus előírások:

- **Köpös-kő** (fokozottan védett): a mászásra kijelölt visszahajló **Nagy fal** mászása mindenkor **tárgyév február 1. és október 1. között tilos**. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni. A falak az itt található, meglévő, de a csak mesterséges mászóeszközökkel mászható utak kivételével kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben, és kézzel mászhatók.
- **Örvény-kő, Fehér-kő** (védett): **korlátozás nélkül mászható**; a sziklánál táborozni tilos. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- **Hátori szurdok-szikla** (védett): **egész évben mászható**, azonban az **Apokalipszis Fal** mászása **egész évben tilos**. Dry-tooling típusú sziklamászási sporttevékenység gyakorlása **kizárólag a Kis Fal 25. és a Nagy Fal 42. számú útjain végezhető**.
- **Dédesi Kis-vár szikla** (fokozottan védett): a mászás mindenkor **tárgyév február 1. – július 15. között tilos**. A sziklaképződmény mászható részei: Kisfal, Reibung-tábla, Nagyfal, Középső- vagy Tűzfal, illetve a Nőnap útól jobbra, a völgy irányába eső felfelületen, **kizárólag** az 1997-es Magyarország Szikláin c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő, kiépített mászóutakon. A sziklát csak a meglévő, a kék/sárga turistautak kereszteződésétől odavezető, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.

III. Jelen engedély **2020. december 31-ig** érvényes. Az engedély bármely pontjának be nem tartása természetvédelmi bírság kiszabását eredményezi.

IV. Jelen engedély nem mentesít egyéb engedélyek, hozzájárulások (pl.: az illetékes erdészet(ek), vadásztársaság(ok), a terület tulajdonosa, vagyongazdálkodója) beszerzése alól, egyéb tevékenység végzésére (pl.: forgalom elől elzárt védett területen járművel történő közlekedésre, versenyek rendezésére, rendezvények megtartására, továbbá bármilyen jóléti, vagy egyéb létesítmény elhelyezésére) nem jogosít.

V. Felhívom a figyelmet, hogy veszélyeztetett természeti érték megjelenése esetén a Természetvédelmi Őrszolgálat a sziklamászó tevékenység időszakos korlátozását rendelheti el azokon a sziklafalakon is, amelyek mászását a Főosztály engedélyezte.

VI. A határozat ellen – annak közlésétől számított – **15 napon** belül a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályához (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályánál (a továbbiakban Főosztály) előterjesztett **fellebbezéssel lehet élni**.

Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet.

A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

INDOKOLÁS

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat képviseletében eljárva Kosztra Barbara főtktár a természetvédelmi hatóságra 2019. január 14-én érkezett kérelmében a Dédesi Kis-vár, a Hámori Szurdok-szikla, a Fehér-kő, a Köpös-kő, az Örvény-kő, a Sólyom-kő és a Sólyom-bérc sziklaképződményeken sziklamászó sporttevékenység gyakorlásának engedélyezését kérte egyesületének tagjai számára a megállapítható leghosszabb időtartamra.

A kérelemben szereplő helyszínek az alábbi védett, illetve fokozottan védett, valamint Natura 2000 területeket érintik:

- 18/1976. OTvH határozattal kihirdetett és többször módosított, valamint a 126/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Bükki Nemzeti Park,
- az 1/1984. (XII. 13.) OKTH rendelkezéssel létesített, a 147/2007 (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott Zempléni Tájvédelmi Körzet,
- a HUBN10003 kódszámú, „Bükk-hegység és peremterületei” elnevezésű, a HUBN10007 kódszámú „Zempléni hegység, a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel” elnevezésű különleges madárvédelmi, valamint a HUBN20084 kódszámú, „Központi-Zemplén” elnevezésű kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési Natura 2000 területeket.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. (Tvt.) 38. § (1) bek. i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

Továbbá a Tvt. 40. § (1) bek. alapján fokozottan védett természeti területre történő belépéshez - a jelzett turistautak és tanösvények kivételével - a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek - feladatuk ellátásához szükséges mértékben - engedély nélkül beléphetnek.

Az eljárás során az ANPI 215-2/2019. számon, a BNPI 478/3/2019. számon adatszolgáltatást nyújtott, melyeket a döntés meghozatalánál figyelembe vettem.

Az érintett helyszíneken a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet (továbbiakban KöM rendelet) alapján védett, fokozottan védett fajok fordulnak elő:

Dédesi Kis-vár:

A Kis-vár sziklája igen fajgazdag növényzetnek ad otthont. A mászóutak erősen fajszegények, amelyek a tevékenység huzamos ideje történő gyakorlására vezethetők vissza. A függőleges sziklákon főleg mészkedvelő sziklahasadék növényzet fordul elő (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*), amely nyílt sziklagyepekbe megy át (*Campanulo-Festucetum pallentis*). A sziklák tetején berkenyékkel vegyes sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spireaetum*) jelennek meg, sztyeprétekkel (*Pulsatillo-Festucetum*) mozaikosan. A sziklák környezetében igen szép kifejlődésű sziklaerdőket (*Tilio-Fraxinetum*), törmelékletű erdőket (*Parietario-Tilietum*) sziklai hársasokat és bokorerdőket (*Ceraso-Quercetum*) találunk.

Védett növényfajok: méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), gímpáfrány (*Asplenium scolopendrium*), csillagöcszírőzsa (*Aster amellus*), Sadler-imola (*Centaurea scabiosa subsp. sadleriana*), piros madársisak

(*Cephalanthera rubra*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér zanót (*Cytisus albus*), pillás zanót (*C. ciliatus*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), leánykökőrcsin (*Pulsatilla grandis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*S. danubialis*), Thaisz-berkenye (*S. thaiszi*), Zólyomi-berkenye (*S. zolyomi*), csinos árvalányhaj (*Stipa pulcherrima*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), fali gyík (*Podarcis muralis*), bajszos sármány (*Emberiza cia*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*).

Köpös-kő:

A Köpös-kő a Garadna-völgy fölé magasodó fajgazdag szikla. A függőleges sziklákon főleg mészkedvelő sziklahasadék növényzet fordul elő (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*), amely nyílt sziklagyepekbe megy át (*Campanulo-Festucetum pallentis*). A zárt sziklagyepek között a nyúlfarkfüves sziklagyepek kiemelkedő értékűek (*Diantho-Seslerietum*), amelyek a sziklák tetején lejtősztyeprétekbe mennek át (*Pulsatillo-Festucetum*). A sziklák tetején berkenyékkel vegyes sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spireaetum*) jelennek meg, hárs-köris sziklaerdőkkel (*Tilio-Fraxinetum*) vegyesen. A szikla nyugati felében szép kifejlődésű sziklai bükkös (*Seslerio-Fagetum*) és nyúlfarkfüves tölgyes (*Seslerio-Quercetum*) húzódik. A szikla keleti felében a sziklafal alatt törmelékletű erdőket (*Parietario-Tilietum*) találunk.

Védett növényfajok: méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), kárpáti sisakvirág (*A. moldavicum*), harangcsillag (*Asyneuma canescens*), mérges sás (*Carex brevicollis*), Sadler-imola (*Centaurea scabiosa*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér zanót (*Cytisus albus*), kövér daravirág (*Draba lasiocarpa*), vörösbarna nőszőfű (*Epipactis atrorubens*), magyar repcsény (*Erysimum odoratum*), törpe nőszirm (*Iris pumila*), tarka nőszirm (*I. variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), erdei holdviola (*Lunaria rediviva*), leánykökőrcsin (*Pulsatilla grandis*), nyugati csillagvirág (*Scilla drunensis*), magyar nyúlfarkfű (*Sesleria hungarica*), berki habszegfű (*Silene nemoralis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), déli berkenye (*S. graeca*), szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*).

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), a '80-as évektől kerecsensólyom (*Falco peregrinus*) fészkelés; '90-es évek végén megszűnt.

Sólyom-bérc:

Védett növény fajok: szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*)

Sólyom-kő:

Védett növény fajok: fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), fehér törpezanót (*Chamaecytisus albus*), szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), tarka-imola (*Centaurea triumfetti*), kardos madársisak (*Cephalanthera longifolia*), madárfészek (*Neottia nidus-avis*)

Védett, fokozottan védett állatfajok: holló (*Corvus corax*), hamvas küllő (*Picus canus*), közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), keresztes vipera (*Vipera berus*).

A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy: „A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.”

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján: „A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”

Továbbá a Tvt. 17. § (1) bekezdése értelmében a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni, és a (2) bekezdés alapján a természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint: *„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”*

Továbbá a Tvt. 43. § (1) bekezdés szerint: *„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”*

A sporttevékenység és annak előkészítése, a feltételek biztosítása nem károsíthatja a természetes élővilágot és a térség földtani értékeit sem a mászás gyakorlásának közvetlen helyszínén, sem a tevékenységgel összefüggésben igénybe vett helyszíneken.

A sziklaképződmények mászásra nem igénybevett részein való tartózkodást, a visszamászás lehetőségének biztosítását a sziklagyepek növényzetének védelme érdekében írtam elő.

Védett természeti érték megjelenése esetén annak bejelentését és a sziklamászó tevékenység felfüggesztését azért írtam elő, mert e sziklákon számítani lehet elsősorban fokozottan védett madárfaj(ok) megjelenésére, amelyek érzékenysége miatt megtelepedésüket, fészekrakásukat az emberi jelenlét akadályozná.

Az egyes sziklafalakra vonatkozó időbeli korlátozást a területen potenciálisan előforduló védett, fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölőfajok fészkelésének és költésének védelme érdekében a Tvt. 17. § (1) bekezdésének figyelembe vételével írtam elő. Az időbeli korlátozás a korábban a területen fészkelő fajok visszatelepülési lehetőségének megteremtése céljából is fontos.

További előírásaimat a védett és Natura 2000 terület, a területen található védett és jelölő fajok, valamint a sziklafelszín, sziklai vegetáció védelme érdekében, a Tvt. 8. § (1), 19. § (1), (2) bek., 35. § (1) a) és b) pontja, a 37. § (2), 42. § (1), (2) bek., a 43. § (1) bek. alapján tettem.

Tekintettel arra, hogy a tervezett tevékenységek helyszínei a Natura 2000 hálózat részét képezik, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: „R”) 10. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy az engedélyezett helyszíneken a sziklamászó tevékenység feltételeim betartása esetén a „R” 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal nem ellentétes, a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, a „R” 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős hatást nem gyakorol.

Felhívom az engedélyes figyelmét, hogy a Tvt. 38. § (1) bekezdés i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények (pl. verseny) rendezéséhez.

Határozatomat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 38. § (1) bekezdésének i) pontja alapján, továbbá a 40. § (1) bekezdése alapján, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 8/A. § (1) bekezdésében és a 13. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) és (4) bekezdése szerint eljárva hoztam meg.

A jogorvoslati lehetőséget az Ákr. 116. § (2) bek. a) pontja biztosítja.

A fellebbezés illetékéről nem rendelkeztem, tekintettel arra, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1), (2) bek. alapján az engedélyes teljes személyes illetékmentességben részesül.

Miskolc, 2019. március 21.

Dr. Stiber Vivien

járási hivatalvezető nevében és megbízásából

dr. Szamorodjuk Katalin

osztályvezető

Kapják:

1. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat - 1025 Budapest, Pusztaszeri út 35. (CK 19815802)
2. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (Hiv.sz.: 215-2/2019.) (HK: ANPI)
3. Bükk Nemzeti Park Igazgatóság (Hiv.sz.: 478/3/2019.) (HK: BNPI)
4. Északerdő Erdőgazdasági Zrt (tájékoztatásul) (e-mail: info@eszakerdo.hu)
5. Magyar Hegyvezetők Egyesülete 3527 Miskolc, Selyemrét u. 6. 1/3. (CK 18947221)
6. Hámori Szikla- és Jégmászó Sportegyesület 3517 Miskolc-Alsóhámor, Vadas Jenő u. 6. (CK 18435555)
7. Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség 1047 Budapest, Károlyi István u. 10. (CK 18172894)
8. Meteora Mászócsapat 6792 Zsombó, Deák Ferenc u. 57. (CK 18471935)
9. Magyar Barlangi Mentőszolgálat 1024 Budapest, Kelet Károly utca 15/b. (CK 18005598)
- 10-11. Iratokhoz

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.